

کوتاه از دیپلماسی

گفت‌وگو ی طریف باوزیر خارجه ژاپن

● ایرنا؛ وزیر امور خارجه با تأکید بر نقش فعال و سازنده جمهوری اسلامی ایران در ایجاد صلح و ثبات در منطقه گفت: حضور نیروهای بیگانه نه‌تنها کمکی نمی‌کند، بلکه موجب پیچیدگی و تشدید مشکلات در منطقه می‌شود.

به گزارش اداره کل اطلاع‌رسانی و امور سخنگویی وزارت امور خارجه، محمدجواد ظریف با همتای ژاپنی خود روز گذشته گفت‌وگو و درباره تحولات بین‌المللی، منطقه و روابط دوجانبه تبادل نظر کرد.

وزیر امور خارجه انتخاب آقای سوغا به سمت نخست‌وزیر و همچنین انتصاب مجدد آقای مونه‌کی به سمت وزیر امور خارجه را تبریک گفت و اظهار امیدواری کرد سیاست پیشین این کشور در تلاش برای ایفای نقش ژاپن در کمک به ثبات منطقه در دولت سوغا نیز ادامه یابد.

ظریف با اشاره به لزوم استفاده جمهوری اسلامی ایران از منابع ارزی خود در ژاپن، اعمال محدودیت‌های غیرقانونی توسط رژیم آمریکا در این مسیر را محکوم کرد و جلوگیری از خرید دارو و غذا برای مردم ایران را جنایت علیه بشریت دانست.

وی تأکید کرد: از دولت ژاپن توقع داریم در چارچوب تعهد عام کشورها به اجرای قطع‌نامه‌های شورای امنیت از جمله قطع‌نامه ۲۲۳۱ مانع از این اقدام غیرقانونی آمریکا شود. ظریف همچنین از حمایت‌های ژاپن از ایران در مبارزه با کرونا تشکر و اظهار امیدواری کرد همکاری‌های دو کشور در روابط دوجانبه گسترش یابد.

او درباره برجام تأکید کرد: بسیار مهم است که تمام تلاش خود را به کار گیریم تا طرف‌های دیگر هم تعهدات خود ذیل این توافق را انجام دهند. وزیر امور خارجه بر نقش فعال و سازنده جمهوری اسلامی ایران در ایجاد صلح و ثبات در منطقه تأکید کرد و افزود: حضور نیروهای بیگانه نه‌تنها کمکی نمی‌کند، بلکه موجب پیچیدگی و تشدید مشکلات در منطقه می‌شود. مونه‌کی از ارسال پیام تبریک ظریف تشکر کرده و بر تقویت همکاری‌ها در مبارزه با کرونا و ارسال تجهیزات پزشکی با استفاده از منابع مالی ایران تأکید کرد و گفت موضع ژاپن در تلاش برای ثبات‌سازی در خاورمیانه تغییر نکرده است. مونه‌کی گفت: ژاپن همواره از برجام حمایت کرده و می‌کند.

بایدن ایران وترکیه را به مداخله در درگیری قره‌باغ متهم کرد

● ایسنا؛ نامزد دموکرات ریاست‌جمهوری آمریکا با ادعای مداخله ایران و ترکیه در درگیری قره‌باغ، خواستار ممانعت دولت ترامپ از این «مداخله» شد. جو بایدن در بیانیه‌ای درباره سیاست کشورش در زمینه جنگ ارمنستان و جمهوری آذربایجان در منطقه قره‌باغ که در پایگاه اینترنتی خود آورده است، با مطرح‌کردن ادعایی علیه ایران نوشت: دولت ترامپ باید از عدم مخالفت با آنکارا دست بردارد و هم به ترکیه و هم به ایران بگوید که خود را از این درگیری عقب بکشند. فراهم‌کردن تسلیحات برای آذربایجان از سوی ترکیه و الفاظ جنگجویانه‌اش که [جمهوری آذربایجان را] به راهکاری نظامی تشویق می‌کند، غیرمسئولانه است. دست‌یافتن به حل‌وفصل دیپلماتیک آسان نخواهد بود اما دولت ترامپ وظیفه دارد تلاش کند. باید فوراً پیش از آنکه افراد بیشتری جان بیازند و درگیری گسترش یابد، این کار را انجام دهد. بایدن افزود: دولت ترامپ باید به آذربایجان بگوید که تلاش‌های آن در راستای به‌کارگیری راهکاری نظامی برای این درگیری را تحمل نخواهد کرد. همچنین باید برای ارمنستان روشن کند که مناطق اطراف قره‌باغ نمی‌توانند به‌طور نامحدود اشغال بمانند و مذاکراتی معتبر بر سر راهکاری پایدار برای این درگیری باید پس از انجام‌شدن آتش‌بس آغاز شود.

انتقاد وزارت خارجه چین از مواضع آمریکا در قبال ایران

● ایلنا؛ سخنگوی وزارت خارجه چین از مواضع واشنگتن انتقاد کرد. ژائو لیجیان، سخنگوی وزارت خارجه چین گفت: آمریکا دیگر قدرت بزرگ جهان نیست. در واقع آمریکا متحدان و شرکایش را از خود دور کرده و مواضع دولت این کشور درباره بیماری کووید ۱۹، تغییرات اقلیمی و موضوع هسته‌ای ایران، در حال ضعیف و منزوی‌کردن آمریکاست و باعث برهم‌زدن ثبات و ایجاد ناامنی، درد و سختی انسان‌ها می‌شود.

زنبد اسماعیلی‌سویری: شاید برای همه مردم، انتخابات آمریکا اهمیت چندانی نداشته باشد اما می‌دانیم که این دور از انتخابات، برای زیست همه ما اهمیت فراوانی دارد. ما با انتخاب مردم آمریکا، در دوراهی تحمل فشار بیشتر اقتصادی و سیاسی یا بازگشت واشنگتن به میز مذاکره و احتمال لغو تحریم‌های سخت قرار گرفته‌ایم. اگرچه برخی شاید اساساً مخالف قرارگرفتن در این دوراهی هستند و آن را موقعیتی کذایی می‌دانند، اما نمی‌توان کتمان کرد که اکنون چنین موقعیتی درباره سرنوشت چهار سال آینده ایران و ایران‌رخ راده است.

غلامعلی خوشرو، سفیر پیشین ایران در سازمان ملل متحد، در یکی از حساس‌ترین برهه‌های رابطه ایران و آمریکا، یعنی اولین سال روی‌کارآمدن دونالد ترامپ، در نیویورک مستقر بود؛ زمانی که تیم ترامپ در فرصت مجمع عمومی هفت یا هشت بار برای ارتباط با رئیس‌جمهور ایران تماس گرفتند. البته

آقای خوشرو تمایلی ندارد به‌طور ویژه درباره آن برهه صحبت کند که انتشار اطلاعات درباره آن تماس‌های بی‌پاسخ، به وقتی دیگر موکول می‌شود. او درباره انتخابات آمریکا، همان موضع رسمی دستگاه دیپلماسی را دارد؛ ناکارآمدی فشار حداکثری ترامپ و اینکه جهان باید آنها را که به تعهدات خود عمل نکردند، تنبیه کند.

غلامعلی خوشرو که سال‌ها در سمت‌های مختلف تحقیقاتی و مطالعاتی حوزه روابط بین‌الملل کار کرده، این روزها روی رابطه با چین هم تمرکز بیشتری دارد که در این گفت‌وگو به آن پرداختیم.

۷ کمتر از یک ماه به انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا مانده است، به‌عنوان فردی که سال‌ها در حوزه اکادمیک و اجرا، روابط بین‌الملل و مسائل آمریکا را دنبال کردید، در سؤال اول می‌خواهم بپرسم که اهمیت و تفاوتی در این دوره انتخابات نسبت به دفعات پیشین می‌بینید؟

انتخابات این دوره آمریکا از دو جهت داخلی و خارجی اهمیت ویژه دارد. از لحاظ داخلی جامعه آمریکا به‌شدت دوقطبی شده است. گروه‌های نژادپرست، ضد مهاجران، ضد مسلمانان و ضد رنگین‌پوستان به‌شدت فعال شده‌اند. ترامپ با کنش‌رافکنی و تهدید به سرکوب نظامی تظاهرات مردم، جامعه آمریکا را بیش از پیش به سمت تخاصم و دشمنی کشانده است. در چنین شرایطی است که موضوع افراط‌گرایان تبعیض‌طلب سفیدپوست به یکی از مباحث منظره انتخاباتی تبدیل شده و ترامپ نه‌تنها حاضر نشد آنها را محکوم کند، بلکه صراحتاً خطاب به یکی از افراطی‌ترین این گروه‌های مسلح (Proud Boys) گفت «دست نگه دارید و آماده باشید». از این فاجعه‌بارتر اینکه رئیس‌جمهور حاضر نشد صراحتاً به پذیرش نتیجه انتخابات متعهد شود، بلکه با اتکا به همین گروه‌های افراطی از پاسخ به این پرسش طفره رفت.

از لحاظ خارجی، جریان مقابله با چندجانبه‌گرایی ترامپ عملاً آمریکا را مقابل جهان قرار داده است. چنین شرایطی هیچ‌گاه در آمریکا وجود نداشته است. آمریکا از یک سو با نهادهای بین‌المللی مانند سازمان بهداشت جهانی، یونسکو، شورای حقوق بشر و سازمان ملل به مخاصمه برخاسته و از سوی دیگر با ملت‌ها و کشورهای دیگر حتی همپیمانان نظیر ناتو با زبان تهدید و تفر سخم چین کرد.

سیاست یک‌جانبه‌گرای «آمریکا اول» به‌تدریج تبدیل شده به «فقط آمریکا» و اکنون «فقط ترامپ». این رویکرد یک‌جانبه‌گرا و سیاست‌های خودکامه عملاً آمریکا را به عصری منزوی، عصبی، مزاحم و سرافکنده در جهان تبدیل کرده است. بر این اساس از لحاظ داخلی و خارجی انتخابات آمریکا یک همآورد رویکردی و عملکردی است.

۷ بحران کرونا چقدر بر سر این انتخابات سایه انداخته و اساساً مسائل حوزه بین‌الملل را تحت تأثیر خود قرار داده است؟

نخوه مدیریت کرونا و آثار اقتصادی و اجتماعی آن به‌مهم‌ترین مسئله انتخابات آمریکا تبدیل شده است. اگر به روند بروز کرونا در آمریکا نظر کنیم، می‌بینیم که ابتدا ترامپ این ویروس را انکار کرد و کم‌اهمیت جلوه داد و آن را رفع‌شدنی و حل‌شدنی نامید. سپس با بالا رفتن تعداد کشته‌ها دچار تردید و ابهام شد و پس از آنکه کرونا جان ده‌ها هزار نفر را گرفت، شروع به متهم‌کردن دیگران به‌ویژه چین کرد. ازآنجاکه ترامپ اغلب برای مسائل پیچیده داخلی و خارجی پاسخ‌های ساده و سطحی ارائه می‌کند، درباره کرونا هم او توصیه‌های بهداشتی را جدی نگرفت و با لجبازی حتی از توصیه به پوشیدن ماسک خودداری کرد، به‌نجوی‌که در مراسم معرفی عضو جدید دیوان عالی در کاخ سفید با رعایت‌نکردن فاصله‌گذاری و استفاده از ماسک، چندین

سنان‌تور و مقامات ارشد کاخ سفید هم مبتلا شدند و رسانه‌ها او را «فرمانده کل قوا در گسترش ویروس» خطاب کردند. اکنون که کرونا هم‌گیر و فراگیر شده و آمریکا با بیش از ۲۱۵ هزار کشته حدود یک‌پنجم کشته‌های جهان را به خود اختصاص داده، ترامپ دیگر نمی‌تواند از مسئولیت شانه خالی کند. آثار کرونا بر اقتصاد هم بسیار ویرانگر بود؛ ترامپ که با تکیه بر دستاوردهای اقتصادی انتخاب مجدد خود را قطعی می‌دانست، با آمدن کرونا و بی‌کاری بیش از ۴۰ میلیون نفر و تعطیلی بسیاری از مشاغل کوچک هم‌زمان با بحران سلامت و اقتصاد مواجه شد.

مدیریت ساده‌لوحانه و غیرمسئولانه ترامپ مسئله کرونا را به موضوع اول منظره‌های انتخاباتی تبدیل کرده و ابتلای خود او هم نشانه دیگری از سوءمدیریت او بود؛ به‌نحوی‌که افکار عمومی اکنون می‌پرسد که فرمانده‌ای که توان حفظ خود را ندارد، چگونه می‌خواهد از مردم بی‌پناه محافظت کند.

۷ در حالی‌که از ابتدای روی‌کارآمدن ترامپ، ایران موضوع مهمی برای او به نظر می‌رسید و او مدت‌ها تلاش داشت که ایران را به مذاکره راضی کند، حدوداً یک‌سال‌ای است که دیگر خبری از آن اشتیاق یا تلاش نیست، از منظر داخلی تغییر این فضا منجر به سبک‌شدن بار افکار عمومی داخل از سر دولت شده است، اما آینده و راه برون‌رفت از این وضعیت را پیچیده می‌کند. شما با این پیش‌فرض موافقت؟

ایران و کشورهای ۵+۱ بر اساس سازوکارهای برجام با هم گفت‌وگو می‌کردند ولی ترامپ برخلاف نظر شورای امنیت و کشورها، مشارکت‌کننده در برجام به‌طور یک‌جانبه از برجام خارج شد و کشورهای دیگر را هم تهدید کرد که چنانچه با ایران همکاری کنند مورد تحریم قرار می‌گیرند. اینکه کشوری از تفاهمی که پس از چندین سال مذاکره حاصل شده یک‌جانبه خارج شود و سپس ادعای مذاکره مجدد کند برخلاف حقوق و مقررات بین‌المللی است و نه‌تنها صدقاتی در آن نیست، بلکه زورگویی و فریب‌کاری است.

بزرگ‌ترین انقلاب نیمه دوم قرن بیستم در ایران اتفاق افتاد، اما ایران از تعهدات بین‌المللی پس از انقلاب خارج نشد، ولی آمریکا پس از آنکه از تعهدات بین‌المللی دولت قبلی شانه خالی کرد. با چنین رویکردی چگونه می‌توان به اعتمادی درخور یک مذاکره دست یافت؟

۷ تصور می‌کنید سورپرایز اکتر برجام شامل ایران می‌شود یا نه؟

اکنون سیاست خارجی اولویت نخست در انتخابات نیست و سورپرایز اکتر هم ابتلای ترامپ به کرونا و افتضاح مدیریت این فاجعه است.

۷ انتخاط، مجدداً ترامپ می‌تواند وضعیت ایران را نیز متأثر کند. او می‌خواهد فشار حداکثری را به بالاترین سطح خود برساند. این روند، چگونه می‌تواند معکوس شود؟

فشار حداکثری سیاست زورگویانه و شکست‌خورده‌ای است که باعث رنج مردم ایران و به‌خصوص طبقات آسیب‌پذیر شده، اما به‌هیچ‌وجه به اهداف خود دست نیافته است. این سیاست دامی است که آمریکا را در خود گرفتار کرده و باید هرچه زودتر درگروک شود وگرنه آثار منفی آن تا نسل‌ها ادامه خواهد یافت. راه برون‌رفت از آن بازگشت به تفاهم‌های قبلی است نه قلدری و تهدید.

۷ سوسی دیگر طیف انتخابات در آمریکا، گزینه دموکرات‌ها یعنی آقای بایدن است که گفته به برجام باز می‌گردد. اما سؤالی که ما باید در داخل ایران پیروسیم این است که اساساً این بازگشت شدنی است؟ در عین حال، در ایران گفته شده که آمریکا باید خسارت خروج از برجام را بدهد. به نظر می‌رسد با گذاشتن چنین پیش‌شرط‌هایی، احیای برجام روز به روز سخت‌تر می‌شود. با این گزاره

دیپلماسی

غلامعلی خوشرو، سفیر پیشین ایران در سازمان ملل:

«سورپرایز اکتر» مربوط به ایران نیست

رابطه ایران باچین و روسیه تفاوت ماهیتی دارد

موافقت؟
فرونهادن سیاست فشار حداکثری نه‌تنها شدنی بلکه ضروری است و دولت بعدی هر که باشد باید آن را عملی کند. این آمریکا بود که یک‌جانبه تعهدات خود را زیر پا گذاشت و باید به تعهدات خود بازگردد. طبعاً پس از بازگشت به برجام بر اساس سازوکارهای دوران برجام برای انجام تعهدات طرفین راهکارهایی تعیین شده است. همان‌طور که گفتم ایران به تعهدات خود پایبند بوده و جامعه جهانی باید طرف عهدشکن را مواخذه کند. ایران به عنوان یک کشور بزرگ فرهنگی و تمدنی اگر تعهدی کرده به آن پایبند بوده و این در جوهره فرهنگ و تمدن ایران است. این آمریکاست که به عنوان یک ابرقدرت خود را استثنائی می‌داند و هرگونه زورگویی و عهدشکنی را بخشی از منافع ملی خود قلمداد می‌کند.

پیش‌بینی‌ای درباره برنده انتخابات آمریکا دارید؟

پیش‌بینی انتخابات در آمریکا دشوار است، ولی در سه ماه گذشته بایدن به‌طور مستمر از ترامپ جلوتر بوده است. اگر امروز انتخابات برگزار شود، بایدن از ترامپ ۱۰ درصد پیش افتاده است و با توجه به سیستم‌های رای‌گیری بر مبنای آرای ایالتی، اکنون در ایالت‌های رقابتی و خرسخی هم بایدن فاصله مطمئنی از ترامپ دارد. اما تحولات درون جامعه آمریکا روزانه متغیر است و باید صبر کرد. بااین‌حال حتی تحولات یک هفته گذشته نظیر منظره ترامپ و بایدن و ابتلای ترامپ به کرونا نیز باز هم فاصله آرا را به نفع بایدن بیشتر کرده است.

۷ شما اخیراً بر کار با کشور چین هم متمرکز شده‌اید. چندین پیش‌موجی منفی در کشور در مورد قرارداد همکاری ۲۵ساله با چین به راه افتاد. به عنوان فردی که مدیریت اندیشکده‌ای در این حوزه را برعهده دارید، چقدر این قرارداد را به نفع ایران و مردم می‌دانید؟ اساساً از منظر استراتژیک قرارداد‌های طولانی‌مدت داشتن با کشورهای دیگر به نفع اقتصاد و سیاست آن کشورهاست؟

هر برنامه راهبردی مستلزم رویکرد بلندمدت و منافع کلان و طرح فرآیند است. برنامه‌ریزی اقتصادی و اولویت‌های راهبردی تنها از طریق آینده‌نگری و رویکرد طولانی‌مدت و منسجم قابل‌تحقق است. برنامه‌ها و سیاست‌های روزمره خصلت موقتی دارد و برای حل‌وفصل مسائل جاری اسف اما وقتی سخن از همکاری بلندمدت با کشوری به بزرگی چین مطرح می‌شود حتماً باید روابط جامعی را با دید کلان راهبردی تعریف کرد.

۷ این توافق ۲۵ساله، هم‌زمان با تمدید قرارداد همکاری ۲۰ساله با روسیه است. آیا این دو قرارداد، ایران را منحصر به ارتباط با چین و روسیه نمی‌کند؟ اساساً بخشی از اقتصاد و تجارت و تعامل ایران بیرون از حیطه این دو کشور می‌ماند که با کشورهای دیگر بخواهیم ارتباطی داشته باشیم؟

روابط ما با چین و روسیه به عنوان دو عضو دائم شورای امنیت که تقریباً در همسایگی ما به سر می‌برند، اهمیتی راهبردی دارد. اما ماهیت روابط ما با این دو کشور متفاوت است. اقتصاد ما با چین به‌شکلی طبیعی سازگاری دارد. اما تولیدکننده عمده نفت و گاز در جهان هستیم و چین مصرف‌کننده انرژی است، چین فناوری بالایی در صنایع سبک و سنگین و نیز حوزه‌های دانش‌بنیان دارد و ما نیاز بسیاری در این زمینه‌ها داریم. از لحاظ توسعه در زیرساخت‌ها، راه‌آهن، جاده، بندر، تونل و… چین با هیچ کشور و حتی قاره‌ای قابل مقایسه نیست. روسیه خود تولیدکننده نفت و گاز است و در این حوزه با ما رقابت دارد، ولی همکاری راهبردی، بین‌المللی و سیاسی ما با روسیه از اهمیت زیادی برخوردار است. همکاری بلندمدت ما با این دو کشور نافی همکاری ما با دیگران نیست؛ این کشورها خود با همه جهان رابطه دارند و با توجه به منافع خویش تصمیم می‌گیرند. ایران در هیچ حیطاتی با هیچ کشوری روابطی که انحصاری و دارای امتیازات ویژه‌ای برای

طرف مقابل باشد، برقرار نخواهد کرد. مبارزات تاریخی مردم ایران ضد انحصار و امتیاز به خارجی و در جهت توسعه و استقلال کشور بوده است.

۷ چنین قراردادی حتماً بر پایه‌های مشترک سیاسی نیز استوار است و ما می‌دانیم که در سال‌های اخیر، سیاست خارجی در چین تغییراتی داشته و از درون‌گرایی چینی به کسب اطلاعات در خاورمیانه علاقه‌مند شده است و شاید در آینده به نقش آفرینی در این منطقه نیز تبدیل شود. این مسئله چقدر می‌تواند به نفع ایران باشد؟

برای چین از لحاظ راهبردی نفت و گاز اهمیت زیادی دارد. اولویت چین در سیاست خارجی، دسترسی به انرژی و باثبات برای تحرک‌بخشیدن به موتور حرکت‌های اقتصادی خویش است. چین در ۲۰ سال گذشته پیشران جهانی‌شدن و گسترش روابط با دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی است. در سال ۲۰۰۱ چین وارد WTO شد و اکنون شریک تجاری اول حدود ۱۳۰ کشور در جهان است. در منطقه ما روابط چین با عربستان به سالانه حدود ۷۰ میلیارد دلار بالغ می‌شود که قابل مقایسه با کشور ما نیست. اولویت چین در منطقه دوری از جنگ و تقویت ثبات و تعمیق توسعه است. تنها در این حالت است که چین با مشارکت سازنده در این منطقه به منافع کلان خود نیز دست می‌یابد و منافع بلندمدت ایران در دسترسی به بازار باثبات انرژی تأمین می‌شود.

۷ با لغو تحریم تسلیحاتی ایران، چین می‌تواند یکی از فروشندگان سلاح به ایران باشد. این حوزه چقدر می‌تواند برای امنیت ملی ایران مفید باشد یا اینکه ما را در معرض تحریم‌های بیشتری قرار دهد؟

محدودیت‌های تسلیحاتی ایران طبق زمان‌بندی برجام چند روز دیگر پایان می‌یابد و ایران می‌تواند با هر کشوری که مایل باشد در زمینه تسلیحاتی تعامل داشته باشد. آمریکا قدرتی است که از یک‌سو در منطقه به فروش بیش از پیش سلاح مشغول است و از سوی دیگر در پی ایجاد محدودیت تسلیحاتی برای ایران است. دشمنی آمریکا با ایران در جهت بی‌دفاع و بی‌سلاح‌کردن ایران در منطقه است. باید سیاست‌های آمریکا را که مبتنی بر یک‌جانبه‌گرایی و ضدیت با مردم ایران است، محکوم کرد نه سیاست‌های چین را که مخالف محدودیت‌های تسلیحاتی و تحریم‌های یک‌جانبه و مداخلات خسارت‌بار در منطقه است. چین، روسیه، اروپا و هر کشور دیگری که بخواهد با ایران در زمینه تسلیحاتی تعامل داشته باشد، ایران بر اساس منافع و نیازهای خود با آنها همکاری خواهد کرد.

۷ یکی از نگرانی‌ها درباره قرارداد با چین، بدون سقف زمانی و مالی بود تعهدات است. درحالی‌که ایران تجربه بدقولی‌هایی از چینی‌ها دارد و این قرارداد می‌تواند دست آنها را برای به‌پایان‌رساندن یک پروژه در یک با ۱۰سال باز بگذارد. ما قدرت واکنش نشان دادن یا پیشگیری از چنین وضعیتی را داریم؟

در هر قراردادی باید شروط و سقف زمانی و مالی آن و نحوه ارزیابی و نظارت بر حسن اجرا و سازوکار داوری و حل اختلاف مشخص باشد. در نهایت شرکت‌های خصوصی در چین و ایران بر اساس مطالعه و ارزیابی وارد قرارداد می‌شوند و باید منافع خود را مدنظر قرار بدهند. تفاهم‌های سیاسی کلان کمک به تسهیل این تعاملات می‌کند و نوعی حمایت برای اجرای دقیق و صحیح آن به عمل می‌آورد.

۷ یک نگرانی دیگر درباره چنین قراردادی بحث تحریم‌هاست؛ اینکه چین در همین وضعیت فعلی نمی‌تواند یا نمی‌خواهد پول نفت ایران را بازگرداند. اگر تحریم‌ها باقی باشد، این قرارداد چه کمکی برای نقل و انتقال ارز به ایران می‌تواند کند؟

چین مخالف تحریم‌های آمریکاست و تعاملات اقتصادی ما با چین دشوار ولی لازم است. آمریکا با به‌کارگیری تحریم‌های یک‌جانبه به صورت مکرر و افراطی اکنون خود در سراسیمگی بی‌آزرکردن تحریم‌هاست. می‌توان برای تعاملات اقتصادی با کشورهای مهم از نقش واسط دار کاست و با ارزهای متنوع دیگر معامله و روش‌های تازه‌ای طراحی کرد که تحریم‌های آمریکا در آنها عملاً کم‌اثر شود.

۷ یکی‌دیگر از ابهامات درباره قرارداد همکاری با چین، این است که آیا چنین قراردادی می‌تواند ضمانت سیاسی در هم‌راهی‌های بین‌المللی چین با ایران باشد؟ مثلاً در جوامعی مانند شورای امنیت؟
باید از ابتدا روشن باشد که در یک قرارداد همکاری مشترک، نه قرار است کشوری وابسته به دیگری شود و نه قرار است دیگری سپر بلا شود. کشورها بر اساس منافع خود با یکدیگر وارد تعامل می‌شوند؛ بعضی کشورها مانند آمریکا، مداخله‌جو و با لشکرکشی و ایجاد پایگاه‌های نظامی، خود را ژاندارم جهانی می‌دانند و برای هم خفونشان می‌کشند و بعضی دیگر نظیر چین در پی منافع اقتصادی خود از طریق تعامل دوسویه با کشورها هستند. ایران باید در ارتباط با چین به تعریف منافع خود پردازد و آن را در سطح داخلی و بین‌المللی دنبال کند. در دو سال اخیر ما شاهد موضوع‌گیری‌های قاطع و حمایت‌های خوبی از چین در سازمان‌های بین‌المللی و نیز شورای امنیت بوده‌ایم.

ادامه از صفحه اول

شجریان در بارگاه فردوسی

... و همین سیایش وقتی در برابر سودابه، نماد زیبایی و دلربایی قرار گرفت که او را به خود خواند، حتی لحظه‌ای دچار وسوسه نشد که به ناگزیر کسی از در دریافت تا به او گوشزد کند که راه خطا نپیماید و تنها به پاکدامنی خویش و پرهیز از خیانت بر پسر تأکید ورزید و درس پاکدامنی آموخت و هزاران درس دیگر. سخن درباره چراغ‌داری فردوسی را به درازا نکش‌انم که با اندیشه دیگری این قلم را به دست گرفتیم؛ اندیشه نوشتن درباره حضور شجریان، خسرو آواز ایران که آوای یک ملت است، در کنار فردوسی جای گرفته؛ فردوسی که هزاران سال پیش از شجریان روی در نقاب خاک کشیده است که هزاره‌ها را در پیشگاه هستی لحظه‌ای و لمح‌ه‌ای بیش نیست و به یقین باور دارم حافظ، سعدی، مولانا، عطار و بابای عریان نیز در جمع آنان هستند و از نزدیک‌ترها، عارف قزوینی و فریدون مشیری و بنان. چه محفل گرمی دارند این شوریدگان فرهنگ و ادب و هنر این سرزمین! بی‌گمان حافظ، سعدهی و عطار او را می‌ستایند که حنجره‌شان شده است و به زیباترین وجهی سروده‌هایشان را نغمه گردانیده و عارف با او هم‌صدا از مرغ سحر که ناله سر کرده و هزاران حنجره را به فریاد آورده است. راستی شاملو کجاست، آری او نیز آمده و دیگر نمی‌گوید «من درد مشترکم، مرا فریاد کن»، چراکه در آن جهان دیگر آلام آرام گرفته و دردها درمان شده و اگر اندوهی هست نه برای رفتگان که برای نامدگان است. بی‌گمان حکیم توس از فراز جای با سرخوشی و با نگاهی پُر از مهر به میراث‌داران خویش می‌نگرد و در دل و به زبان، محمدرضا را می‌ستاید که این‌چنین آبروی وطن بود، همان‌گونه که او خود بود. و ما در این سوی هستی مانده‌ایم در حسرت و اندوه و به زبان‌کاری زمانه می‌گیریم که چه آسان گوهرهای درخشان خود را از دست می‌دهد و اندوه این قلم از آن است که چه شد آن خسرو آواز ایران که آوا در کام کشید و حسرتی است بر دل‌ها، دیدید چه غزل‌ها که نخواند و چه ترانه‌ها که بی‌آوا ماند و دریغ و درد که اگر می‌ماند، به راستی اگر می‌ماند، چه بسیار عاشقانه‌های سعدی، رندی‌سرایانه‌های حافظ، عارفانه‌های عطار، سوده‌دلانه‌های بابا خوانده و به گوش جان شنیده می‌شد و دریغ و درد که نماند و اکنون می‌دانم چرا می‌گفت «پاییز آمده بی نامردی» که در آغازین روزهای پاییز رفت.

سفر خانوادگی نمایندگان به مشهدو چند نکته

ارتقای کارآمدی مجلس شورای اسلامی نیازمند کاهش تعارض منافع نمایندگان مجلس است. در راستای کاهش و پیشگیری از فساد نمایندگان باید موقعیت‌های تعارض منافع را به عنوان بستر ایجاد رانت، تخلف و فساد، مدیریت و حذف کرد. فراموش نکنیم تصویب قانون مبارزه با تعارض منافع نمایندگان خود با منافع نمایندگان تعارض دارد؛ به همین دلیل این قانون در حالتی عادی تصویب نخواهد شد. بر همین اساس مطالبه عمومی مردم، احزاب، رسانه‌ها و... برای برطرف‌شدن یا کاهش تعارض منافع در مجلس شورای اسلامی می‌تواند کمکی اساسی برای مقابله با این شاهراه فسادزا و تصویب قانون تعارض منافع نمایندگان مجلس باشد.

ادامه از صفحه ۲

پس از مرگ پیامبر

با بر قو‌لی روز دوم ربیع‌الاول ایشان رحلت فرمودند. در اینکه آخرین گفتار پیامبر در آخرین ساعات عمرشان چه بوده است نیز اختلاف است. در روایت عایشه آمده که آخرین فرمان پیامبر این بود: لایت‌رک بجزیره العرب دینان. امام صادق (ع) آخرین گفتار پیامبر را بر سر منبر مسجد مدینه چنین بیان می‌کند: اذکر الله الوالی من بعدی علی امّتی، الا یرحم علی جماعه المسلمین. فاجل کبیرهم و رحم یعقوبهم و فرعالمهم و لم یغلق بابہ دونهم فیاکل قوبهم ضعیفهم. ثم قال: قد بلغت و نصحت و اشهدوا؛ پیشوایان بر امتم را تذکر می‌دهم که بر مسلمانان بی‌رحمی نکنند. سالخوردگان را بزرگ شمرند، بر محرومان رحم آورند، عالمان و دانشمندان را بزرگ دارند. مبادا آنان به لذت بیفتند. جامعه را به فقر و ناداری نکشانند که کفر به‌دنیال دارد. در‌های حکومت را به روی مردم باز بدارند [تا مردم آزادانه سخشان را بگویند] و زورمندان به جان ضعیفان نیفتند. سپس فرمود پیامر از ابلاغ کردم و نصیحت‌م را رساندم، همگی شاهد باشید. امام صادق می‌فرماید: هذا آخر کلام تکلم به رسول الله علی منبره (بحار ج ۲۲ ص ۴۹۵) این گفتار پیامبر نشان می‌دهد که دغدغه‌های آن حضرت پس از مرگش نسبت به زمامداری مسلمین زیاد بوده است؛ بنابراین از چگونه حکومت‌کردن سخن می‌گوید گمراهان را ز بیابان همه در راه آرد مصطفی بر ره حق تا به ابد رهبان باد